

apnenec v vodi združi z žvepleno kislino, naredi se od njega sadra). Med Dovjem in Bégunjami se vidi na več krajih marmor, n. pr. v jarku *Mlinica* takó imenovani pegasti marmor. Dalje se lomi marmor v jarku *Mirca* pri Jesenicah, pri *Javorniku* in *Pristavi* kjer je črne barve in ima v sebi polno okamenin, toda ni kaj obilen. V jarku *Dragana* za razvalino „*Katzenstein*“ je tudi pisan marmor, od katerega je n. pr. napravljen podstavec za Dežmanovo poprsje v muzeji ljubljanskem.

Više gôri na obronku Karavank so širje rudniki, *Rezni hrib* pri *Planini* nad Jesnicami, *Lepenje* nad Javornikom, *Belšica* pod *Stolom* in *Begunščico*. Najbogatejši rudnik je prvi in daje sosebno jeklenec (Spatheisenstein) in svinčeni sijajnik (Bleiglanz), poleg tega pa so tudi druge rudnine, n. pr. žveplen železovec (železni kršec in gomoljast markasit), potem bakreni kršci, malahit, sadro (malo) in lep drstev. Bližnji lepenjski rudnik pod kočenskim sedlom je podoben prvemu gledé na ruševine, ali opustili so ga leta 1868., in kraju pravijo sedaj „*Stare Jame*“. Tudi rudnik Belšico pod Stolom so opustili leta 1883., ker so bile plasti dôkaj neredne in pritisek od zgoraj prevelik. Rudarska koliba se je sedaj prekrstila v Valvasorjevo kočo, ki rabi hribolazcem.

Potem je pokazal g. profesor, kakó je geološki sestavljen Stolov obronek, sósebno v dolini Belšici. Na vrhu se nahaja dolomitni apnenec in grušč, spodaj pa je zagovzdena ogljena tvorba, torej starejšega izvora, in v tej tvorbi se dobivajo kovine. Pod njo leži črni škriljevec in rdeči škriljevec iz Werfenske tvorbe. Obronek so navrtali štirikrat. Četrti najdaljši rov se nahaja 576 m nad morjem in leži 86 m niže od prvega. Tudi v tem rudniku so bile iste kovine, kakor v prvih dveh, poleg tega še cinkova svetlica, žvepleni kršci in rjavi manganovec (Braunstein).

Četrti rudnik se dobiva na južnem obronku *Begunščice* pri Bégunjah, in sicer se v njem sosebno kopljeta rjavi manganovec in rdeči železovec. — Na obronkih Karavank se nahajajo tudi še druge zanimljive rudnine, n. pr. v Reznem hribu rdeča arzenova svetlica (sestavljenia od arzena in žvepla), in sicer je to doslej jedino znano mesto, kjer se dobiva ta ruda na Kranjskem. V okolini Koroške Bele se dobiva tetraedrit (Fahlerz), od katerega se naredi malahit, če na zraku razprhne. Takšen malahit se nahaja tudi na planini *Roščici* pri Dovjem.

Sklepaje poročilo o tem velezanimljivem predavanju, ne moremo zamolčati želje, da bi gosp. profesor prav skoro opisal tudi druge predele Kranjske v mineraloškem oziru in da bi takó spopolnil sliko vse naše dežele, ker še nimamo priročnih knjig, iz katerih bi se mogli prepričati o nje rudniškem bogastvu.

S. R.

Slovensko gledališče. Predstava dné 29. listopada: „*Dalila*“. Drama v štirih dejanjih. Francoski spisal Octave Feuillet. Preložil Vekoslav Benkovič. — Feuilletove drame se sicer ponašajo z veliko tehniko in hvaležnimi nalogami, vendar rišejo značajne neresnično, ni realistički ni romantički. V „*Dalili*“ nas ne ogreva ni jedna izmed nastopajočih oseb, in ako bi ne bilo igranje res dovršeno, izvestno bi bila prepala ta predstava. Pohvaliti moramo gospó *Boršnikovo*, ki je nastopala v posebno krasnih opravah in izborno izvajala nalogo markize Leonore, mimo nje gospoda *Boršnika*, kot chevalierja Carniolija.

Predstava dné 6. grudna: „*Konkurzi gospoda notarja*“. Veseloigra v treh dejanjih. Češki spisal Jan Vávra. Preložil Ivan Gornik. — Prijetna igrica je prav srečno prikrojena našemu razmerju, kaj posebnega pa ni. Predstava je bila povoljna.

Predstava dné 8. grudna: „*Dve tašči*“. Veseloigra v jednem dejanju. Poslovenil Vekoslav Benkovič. — „*Pot po nevesto*“. Komična opereta v jednem dejanju. Glasba A. Titlova. Prevod J. Cimpermanov. — Z veseloigro je bilo občinstvo zadovoljno, ne takó pa z opereto, čemur vzrok je zlasti to, da je že zastarela. Seči bi

bilo vendar že po drugih operetah, bodisi tudi starejših; saj so nekatere jako melodiozne in se tudi pridobé brez posebnih troškov. Prijala je prav za prav le gospodičiu *Daneševu*; sicer se je igralo prezaspano.

Predstava dné 13. grudna: »Revček Andrejček«. Národná igra s petjem v petih dejanjih. Nemški »s Nullerl«, spisal Karol Morre. Poslovenil J. Bedenek. — »Revček Andrejček« se je predstavljal že pogostoma in vselej še privabil mnogo občinstva, takó tudi ta večer. Gospoda *Boršnika* Revček Andrejček je, kakor znano, jedna najboljših njegovih ulog, takisto je dovršena gospé *Boršnikove* Franica. Žál, da so se nekateri prizori predstavljali premrtvo.

Predstava dné 20. grudna: »Ubožan plemič«. Igrokaz v petih dejanjih in sedmih slikah. Spisal Octave Feuillet. Poslovenil F. Sch. — Dandanes se izvestno težko dobé ljudje, kakeršen je marquis de Champecy, junak tega igrokaza, in kakeršni so tudi drugi v tej drami. Gospod *Boršnik* je igral premišljeno in zmerino, dobro je prijal tudi gospod *Verovček*, sôsebno hvalno pa je omenjati gospé *Boršnikove*. Nekateri drugi igralci zopet niso vedeli nì besedice o svoji ulogi.

Predstava dné 26. grudna: »Prvikrat v gledališči«. Burka v jednem dejanju. Poslovenil Jak. Alešovec. — »Cannebas«. Komična opereta v jednem dejanju. Uglasbil Fr. pl. Suppé. Poslovenil Jak. Alešovec. — O burki bi bilo škoda sléharne besede, ker ni bila kár nič naučena. Rajši ničesar, nego take predstave! Občinstvo že smé zahtevati vsaj to, da se igralci učé, ako ne drugega! — Opereta je ugajala popolnoma.

Predstava dné 27. grudna: »Vodnjak«. Opera v dveh delih. Spisal R. S. Poslovenil Fran Gerbić. Uglasbil Viljem Blodek. — Ta opera prija vselej, kadar se uprizori; vendar se je pela ta večer slabše nego zadnjič, ker je imela vojaška godba prvikrat normalno uglasene instrumente. Vendar so se izvajale posamične točke dobro, takisto je bil po volji močni mešani zbor, ki je krepko vztrajal zaporedoma dva večera.

Anton Červ, bivši spirituval v goriški bogoslovni, umrl je dne 14. grudna 1. 1. v voji rojstveni hiši v Koritnici na Tolminskem. Porodil se je dne 20. prosinca 1846. leta, a za mašnika je bil posvečen dne 24. prosinca 1869. leta. Bil je zelo nadarjen in klasični izobražen duhovnik ter izvrsten cerkven govornik. Kot jezikoslovec je gojil najbolj ruščino, češčino in francoščino. Imel je tako spremno pero in se je pokazal posebno dobrega humorista v spisu »Časopisje na trdih kmetih«, katerega je s podpisom »Job« priobčil v goriški »Soti« leta 1878. št. 11., 17. in 18. Trentarsko dolino je opisal leta 1874. v »Glasu« št. 42.—50. Zadnja leta je pisal v »Rimskem Katoličku« »Črtice o ruski cerkvici in »Ljudska šola v Rusiji«. Kot samostalno delo je izšla njegova knjiga »Sveta Gora pri Gorici«. (Gorica 1883. Natisnila Hilarijanska tiskarna. Založil L. Rutar), v kateri je korenito opisal postanek in razvitek te imenitne božje poti ter vsega tega, kar je ž njo v zvezi. Škoda velika, da ni zadnja leta pisal nič več šaljivega, ker tako zdravega humorja ne najdeš iz lepa, kakor pri pokojnem Červu. Lahka mu zemljica!

Dva nova groba. »Ljubljanski Zvon« je izgubil minulega meseca dva vrla podpornika in sotrudnika: dné 19. grudna je umrl namreč *Vojtek Valenta*, mestni blagajnik v Ljubljani, ki je pred leti, dokler ga še ni potrla bolezen, v našem listu korenito ocejal domača in druga glasbena dela ter sploh priobčeval marsikatere zanimljive novice iz glasbenega življenja. — Istega dne je umrl v Dunajskem Novem Mestu c. kr. inženir *Radivoj Poznik*. Pokojnik je rad delal na književnem polji in zlasti zbiral národnou blagó, katerega je nabral že jako mnogo. Tudi je leta 1879. na Dunaji izdal »Slovanski almanah«, v katerem so bili natisnjeni spisi v vseh jesikih slovanskih. Drugi letnik »Slov almanaha« pa je bil zaradi maloruske pesence zaplenjen, in Poznik je zategadelj